

ΣΑΝΘΗΣ ΝΑΘΑΝΑΗΛ 1781-1806

Ο Σανθής Ναθαναήλ γεν. Δ. Π. Παρχαίου
νήπιος το χωριό Μαίνουλας Θράκης
της Αρδίου. Το οικογεν. 22/1936
αριθ. 36
φοίντος*. Το ίδιο έτος γεννήθηκε στην
Αρ.

Εξέλασεν Σανθής 1781 (Θράκη τ. 1935)
Πατριάρχης ορτοδόξων μέχρι 1806,
στη (29) Αρδίου υπήρξε
πατριάρχης, περιέχοντα τα εδάφη
αίλιας, το ίδιο από αυτός, το ίδιο
χώρας και τα ίδια χωριά ε-
σθιας, Αρδίου υπήρξε το ίδιο
ποιήσας Θεοφίλου το πατριάρχη
Αρδίου)

* Περὶ ἑκείνου ἔχοντα ἀνομογενή
φοίντος, 1821 τοῦ ἑκείνου ἀνομο-
γενή ἀνομογενή 1821 Γεννη-
φοίντος βλ. Δ. Π. Παρχαίου:
Ιστορία Αρδίου βλ. σ. 397, 411.

(ἐκδοθέν)

αὐτῷ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον καὶ ἐξοικονομῆσαι ἀξιοπρεπῶς τὰ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ»¹⁾).

Ἐν ἔτει 1793 ὁ Ναθαναὴλ φέρεται ὑπογεγραμμένος ἐν ἐκδοθέντι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο σιγιλλιώδει ἐπὶ μεμβράνης γράμματι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' περὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς²⁾. Ἐπίσης φέρεται ὑπογεγραμμένος ἐν σιγιλλίῳ περὶ τῆς ἐν Κύπρῳ ἱερᾷ μονῆς τῆς Παναγίας τοῦ Μαχαιρᾶ, ἐκδοθέντι ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γερασίου τοῦ Γ' ἐν ἔτει 1795, κατὰ μῆνα φεβρουάριον, ἐπινεμήσεως ιγ'³⁾. Εἶναι ὡσαύτως ὑπογεγραμμένος καὶ ἐν τῷ πρὸς τὸν μητροπολίτην Πιρωναξίας, ὑπέρτιμον καὶ ἑξαρχον παντὸς Αἰγαίου Πελάγους Νεόφυτον τὸν Λαχοβάρην ἐν ἔτει 1801, Ἰουνίου 20, ἐκδοθέντι πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ σιγιλλιώδει γράμματι⁴⁾. Φέρεται δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ κάτωθεν πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ ἀφορισμοῦ, ἐκδοθέντος τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1805 κατὰ τῶν ἁρματωλῶν⁵⁾.

Ἀποχωρήσας τοῦ μητροπολιτικοῦ του θρόνου ἐν πολίῳ γήρατι ὁ Ναθαναὴλ μετέβη εἰς Ἄνδρον, ἐγκατασταθεὶς εἰς τὸ γενέθλιον χωρίον του Μαΐνητες. Ἐφερε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ὁ Ναθαναὴλ ἱκανὴν περιουσίαν εἰς χρήματα, ἀλλ' ὀλίγον μετὰ τὴν ἀφιξίν του ὑπῆρξε θῆμα τολμηροτάτης κλοπῆς, ἣτις ἀπεστέρησεν αὐτὸν καὶ τῶν ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων καὶ περιήγαγεν εἰς στυγνὴν ἔνδειαν. Μετὰ τὸν μετ' οὗ πολὺ ἐπελθόντα θάνατόν του οἱ κληρονόμοι του τῇ συνδρομῇ τοῦ κοτζάμπαση Ἰωάννου Δ. Καμπανάκη ἀνεκάλυψαν τοὺς δράστας καὶ ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ κλοπιμαῖα, καίτοι ταῦτα εἶχον περιέλθει καὶ εἰς πρόσωπα ἐκ τῶν σημαιόντων. Ἐπειδὴ δὲ σφύζονται μέχρι σήμερον ἀπόγονοι τούτων δὲν ἐπεκτεινόμεθα εἰς λεπτομερείας περὶ τῆς κλοπῆς ταύτης, ἣτις ἀπέμεινεν ἱστορικὴ⁶⁾.

1) Βλ. καὶ Κ α λ λ ι ν ῖ κ ο υ Δ ε λ ι κ ἄ ν η, Ἐπισκοπικοὶ Κατάλογοι, ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ Κωνσταντινουπόλεως, ἔτ. ΚΗ' (1908), σ. 245.

2) Ἀρχεῖα τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, ἔνθ. ἀν., ἔτ. ΚΒ' (1902), σ. 550.

3) Σ ῖ μ ο υ Μ ε γ ἄ ρ δ ο υ, Ἡ ἐν Κύπρῳ ἱερὰ μονὴ τῆς Παναγίας τοῦ Μαχαιρᾶ. «Ἐπετηρὶς Παρνασσοῦ», ἔτ. 1914, σ. 164.

4) Π. Γ. Ζ ε ρ λ έ ν τ ο υ, Πατριαρχικά γράμματα διατακτικά πρὸς τοὺς νησιώτας περὶ δουλικῆς ὑποταγῆς πρὸς τοὺς κρατοῦντας. «Δελτίον Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας», τ. Θ' (1926), σ. 115.

5) Τ ἄ κ η Χ. Κ α ν δ η λ ῶ ο υ, Ὁ ἀφορισμὸς τῶν ἁρματωλῶν κατὰ τὸ ἔτος 1805. Περιοδ. «Μαλεβός», ἔτ. Δ' (1924), σ. 253.

6) Κατ' ἀφήγησιν πρὸς τὸν γράφοντα τοῦ ἐκ Μαινήτων Ἀριστείδου Φούντου, συγγενοῦς τοῦ ἱεράρχου.

Ἐν τῷ Κώδικι τοῦ ἐν Μεσαρίᾳ τῆς Ἀνδρου ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀναγινώσκειται ἐν σ. 232 τὸ ἐξῆς σημεῖωμα :

«ἀφιεροσέ ὁ ἅγιος δεσπότης ναθαναήλ ἕνα δισκοπότηρο ασιμένις». Εἶναι δὲ τὸ δισκοπότηρον τοῦτο τορευτικῆς τέχνης ἔργον ὄχι ἀνάξιον λόγου, φέρον ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἀναγλύφως διαφόρους ἱερὰς παραστάσεις, ἐσωτερικῶς δὲ ἐν τῷ μέσῳ διάζωμα χρυσοῦν. Κύκλῳ δὲ αὐτοῦ τὴν ἐξῆς ἐγχάρακτον ἐπιγραφὴν :

† ΜΝΗΣΘΙΤΙ ΚΥΡΙΕ ΝΑΘΑΝΑΗΛ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ

1796. Ἦτοι

† Μνήσθιτι Κύριε Ναθαναήλ Ἀρχιερέως, 1796.

Καὶ ἐν τῷ κατὰ τὴν πόλιν τῆς Ἀνδρου καθεδρικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου σφύζεται ἀργυρήλατον τορευτὸν εὐαγγέλιον ἀνῆκον ποιεῖ εἰς τὸν Ναθαναήλ, κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφὴν ἔχουσαν ὥδε :

† Κτῆμα τοῦ ταπεινοῦ μητροπολί-

του Ξάνθης Ναθαναήλ.

1795

Ἡ ἐπιγραφὴ διὰ συμπεπλεγμένων κεφαλαιωδῶν γραμμάτων κατὰ τὸ βυζαντιακὸν ἰδιότυπον.

Ἐν δὲ τῇ ἐν Ἀρνη μονῇ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τῇ ἐπικεκλημένῃ Ἁγία, εὔρηται ἀργυροῦς ἐπίχρυσος σταυρός, λίαν τεχνηέντως ἐργασμένος, φέρων ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ τὴν ἐπιγραφὴν :

ΚΤΗΜΑ ΞΑΝΘΗΣ ΝΑΘΑΝΑΗΛ ΕΤΟΣ ΔΨΥΕ'

Τοῦ Ξάνθης Ναθαναήλ σφύζονται ὡσαύτως εἰς τὸν ἐν Κορθίῳ βυζαντινοῦ ρυθμοῦ ναόν τῶν Ἁγίων Πάντων ἐν ἀργυροῦν τορευτὸν εὐαγγέλιον καὶ εἰς βυζαντινὸς πολλῆς ἀξίας λιθοκόλλητος σταυρός, ἃτινα τῇ μεσολαβήσει τοῦ ἐν τοῖς πρόσθεν ἀναφερομένου κοτζάμπαση Ἰωάννου Καμπανάκη ἐδωρήθησαν ὑπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ Ναθαναήλ εἰς τὸν ἐν λόγῳ ναόν, τὸν ὅποσον ἀδρᾷ δαπάνη ἀνήγειρεν ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ κοτζάμπαση τούτου Μελέτιος Καμπανάκης, διατελέσας ἐπὶ μακρὸν πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Σερρών. Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου γράφομεν ἄλλα.

Σεραφεῖμ.

Ὁ ἀοίδιμος ἱεράρχης Σεραφεῖμ ὁ Γρόσος, ὅστις κατέστη περιώνυμος διὰ τὴν κατολίαν ἐν Σμύρνῃ δρᾶσίν του, ἐγεννήθη ἐν Κορθίῳ τῆς Ἀνδρου. Σήμερον ἡ οἰκογένεια Γρόσου (καὶ οὐχὶ Δρόσου, ὡς ἐσφαλμένως ὑπὸ πολλῶν γράφεται) ἔχει ἐκλείψει ἐξ ἀρρενογονίας, ἦτο ὅμως ἐκ τῶν